O‘QUVCHILARINI MILLIY G‘URUR VA VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHDA PEDAGOGIK HAMKORLIKNING AHAMIYATI

Karaboyeva M. Q.
Qori Niyoziy nomidagi tarbiya pedagogikasi
milliy instituti tayanch doktoranti.

Annotatsiya. Ushbu maqoladaVatan tushunchasi uning inson hayotidagi ahamiyati, fuqorolarni Vatan oldidagi burchlari, yosh avlodni vatanparvar qilib tarbiyalashning ahamiyati va usullari, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik jamoaning o'rni haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Vatan, kelajak, pedagogik jamoa, o'quvchilar, loyihalar, hamkorlik, xalq,

Аннотация. В данной статье рассматривается понятие Родины, её значение в жизни человека, гражданский долг перед Отечеством, а также значение и методы воспитания подрастающего поколения в духе патриотизма. Особое внимание уделяется роли педагогического коллектива в формировании у молодежи патриотических качеств, гражданской ответственности и любви к Родине.

Ключевые слова: Родина, будущее, педагогический коллектив, учащиеся, проекты, сотрудничество, народ.

Abstract. This article discusses the concept of the Motherland, its significance in human life, citizens' duties toward their country, the importance and methods of educating the younger generation in the spirit of patriotism, and the role of the teaching staff in fostering patriotic values among young people.

Keywords: Motherland, future, teaching staff, students, projects, cooperation, people.

Vatan bu inson tug'ilib o'sgan, o'zini unga mansub his qiladigan muqaddas zamin demakdir. U faqat geografik hudud emas, balki odamning qalbi, xotiralari va hayotiy qadriyatlariga bog'langan tushunchadir. Vatan so'zi o'zbek tilida chuqur hissiy ma'noga ega bo'lib, milliy o'zlik va mehr-oqibat bilan bog'liq. U insonning o'z xalqi, madaniyati va tarixi bilan aloqasini anglatadi. Har bir shaxs uchun vatan o'ziga xos ma'no kasb etadi, lekin uning umumiy mohiyati - sevgi va sadoqatdir. Vatan bu insonning o'ziga xos o'zlik tuyg'usini shakllantiradigan muhim tushunchadir. U faqat tug'ilgan joy emas, balki odamning qalbi bilan

bog'langan muqaddas makondir. Masalan, o'zbek xalqi uchun vatan o'z tarixi, tili va an'analari bilan ifodalanadi.

Vatan inson hayotida hissiy va ma'naviy tayanch bo'lib xizmat qiladi. U odamlarni birlashtiradi va ularni umumiy maqsadlar sari yo'naltiradi. Vatan tuyg'usi odamga o'z jamiyatiga foyda keltirish istagini uyg'otadi. Bu tushuncha har bir shaxs uchun turlicha talqin qilinadi. Kimdir uchun vatan - bu ota-onasi yashagan qishloq, boshqalar uchun esa butun mamlakatdir. Ammo umumiy jihat shundaki, vatan har doim sevgi va hurmat tuyg'usini uyg'otadi. Vatan tushunchasi faqat shaxslar bilan cheklanmaydi. U milliy o'zlik va davlatchilikning asosini tashkil qiladi. Vatan tuyg'usi jamiyatni mustahkamlaydi va uning rivojlanishiga xizmat qiladi.

Vatan insonning shaxsiy o'sishi va dunyoqarashini shakllantirishda katta rol o'ynaydi. Tug'ilgan joyning madaniyati, tili va an'analari shaxsning o'ziga xos xususiyatlarini belgilaydi. Masalan, o'zbekona mehr-oqibat va mehmondo'stlik vatan ta'sirida shakllanadi. Shaxs o'z vataniga sadoqat hissi orqali jamiyatga foydali bo'lishga intiladi. Bu tuyg'u odamni o'z xalqi uchun ishlashga, uni himoya qilishga undaydi. Vatansevarlik shaxsning hayotiy maqsadlarini aniqlashgayordam beradi.

Biroq vatan tuyg'usi har doim ijobiy bo'lishi shart emas. Ba'zida odamlar o'z vatanlarida qiyinchiliklarga duch kelsa, bu tuyg'u murakkablashishi mumkin. Ammo vatan bilan bog'liq xotiralar har doim shaxs qalbida muhim o'rin tutadi.

Vatan shaxsning o'z o'rnini topishiga yordam beradi. Har qanday taraqqiy topgan jamiyatning asosiy tayanchi - bu bilimli, vatanparvar, ma'naviy yetuk yosh avloddir. Shu bois o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash masalasi har bir davlatning, xususan, O'zbekistonning ijtimoiy-ma'naviy siyosatida alohida o'rin egallaydi. Chunki, Vatanga muhabbat, xalq va millatga sadoqat, tarix va madaniyatga hurmat tuyg'usi - davlat mustahkamligining, jamiyat barqarorligining asosi sanaladi. Vatanparvarlik - ma'naviy barkamollikning asosiy mezoni Vatanparvarlik - bu shunchaki hissiyot emas, balki ongli ravishda Vatan taqdiri uchun mas'uliyatni his qilish, uni asrash va ravnaqiga hissa qo'shishga intilishdir.

Ushbu tushuncha o'quvchilar qalbida yoshlikdan boshlab shakllantirilsa, ular jamiyatda faol, fidoyi, halol va sadoqatli fuqaro sifatida voyaga yetadi. Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasida yoshlarda milliy g'urur, tarixiy xotira, ona tilga hurmat, madaniy merosga e'tibor kabi fazilatlarni shakllantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Bularning barchasi vatanparvarlikni targ'ib qilish orqali amalga oshiriladi.

Vatanparvarlik tarbiyasining davlat siyosatidagi ifodasini quyidagi-

lar orqali ko'rishimiz mumkin. O'zbekiston Respublikasining ta'lim va tarbiya sohasidagi hujjatlarida vatanparvarlik tarbiyasi ustuvor yo'nalish sifatida belgilanmoqda:

1. Me'yoriy-huquqiy asoslar: "Yoshlar siyosati to'g'risida”gi Qonun, “Ta'lim to'g'risida”gi Qonun, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmon va Qarorlari, Milliy taraqqiyot strategiyalarida yoshlarni ma'naviy-axloqiy jihatdan yetuk, vatanparvar, yurt taqdiriga befarq bo'lmagan shaxslar sifatida tarbiyalash vazifasi aniq ko'rsatilgan.

2. Davlat dasturlari: "Yangi O'zbekiston - yangi ta'lim” g'oyasi asosida maktab tizimida milliy g'oya, tarixiy xotira va vatanparvarlikni mustahkamlashga qaratilgan ta'lim dasturlari ishlab chiqilmoqda.

"O'zbekiston - 2030” strategiyasida yoshlarning ongini yot g'oyalardan himoya qilish va ularni sog'lom ijtimoiy muhitda tarbiyalash masalasi asosiy yo'nalishlardan biri sifatida qayd etilgan.

Maktab - shaxs kamolotining boshlang'ich bosqichi bo'lib, unda shakllanadigan qadriyatlar butun hayot davomida insonga yo'ldosh bo'ladi. Shu bois maktab ta'limida vatanparvarlik tarbiyasiga ustuvor o'rin berilishi lozim.

O'qituvchilar hamkorlikda ishlaganda o'quvchilarda vatanparvarlikni shakllantirish yanada samarali bo'ladi. Bu jarayon quyidagicha amalga oshirilishi mumkin: Birgalikda ta'lim dasturlarini ishlab chiqish: o'qituvchilar fanlararo integratsiya orqali vatanparvarlik mavzularini ta'lim jarayoniga kiritishlari mumkin. Masalan, tarix, adabiyot, va jamiyatshunoslik fanlarida milliy qadriyatlar, qahramonlar, madaniyat haqida darslar tashkil etish.

Loyiha va tadbirlar tashkil etish: hamkorlikda o'quvchilarga vatanparvarlik mavzularida loyiha ishlari, insho yozish, ma'ruzalar tayyorlash, ekskursiyalar va madaniy tadbirlar o'tkazish.

Jamoaviy va jamoatchilik faoliyatiga jalb qilish: o'qituvchilar o'quvchilarni jamoaviy ishlar, ko'ngillilik harakatlari, milliy bayramlar va an'analarni nishonlashga jalb qilish orqali ularning milliy ongini kuchaytiradi.

Vatanparvarlik qoidalarini amaliy hayotda namoyish etish: o'qituvchilar o'zlari ham vatanparvarlik qadriyatlarini namoyish qilib, o'quvchilarga yaxshi namuna bo'lishlari kerak.

O'qituvchilar birgalikda ishlaganda, o'quvchilarda vatanparvarlik hissi chuqurroq va barqarorroq shakllanadi. Bolalar o'zlarining tanqidiy-tahliliy dunyoarashi shakllangunga qadar kattalarning nafaqat nasihatlari balki ularni o'zini tutishi, gap-so'zlari, bajarayotgan amallaridan ham tarbiya oladilar o'rganadilar. Ushbu nazariyani hisobga ol-

gan holda har bir yetuk shaxs jamoat joylardagi, ta'lim maskanlarida, o'z xatti- harakatlarini nazoratga olishi lozim.

O'qituvchilarning vatanparvarligi - bu shunchaki shaxsiy hissiyot emas, balki jamiyat taraqqiyoti uchun muhim ijtimoiy- pedagogik zaruratdir. Ular yosh avlod qalbida milliy g'urur, tarixiy xotira, madaniy ong va fuqarolik mas'uliyatini uyg'otuvchi asosiy kuchdir. O'qituvchilarning hamkorlikdagi faoliyati vatanparvarlikni samarali va tizimli tarzda shakllantirish imkonini beradi.

Shu bois, o'qituvchilarning vatanparvarlik tuyg'usini mustahkamlash, ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ta'lim jarayoniga milliy qadriyatlarni chuqur integratsiyalash dolzarb vazifa bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi 2017-yil 7-fevral PF4947-son farmoni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 5-iyundagi “Yoshlarga oid davlat siyosati” to'g'risidagi Farmoni.
3. O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 14-sentyabrdagi O'RQ-406-son “Yoshlarga oid davlat siyosati” to'g'risida»gi Qonun.
4. Sayfullayev B., Rustamov V. Madaniy tadbirlarni tashkil etish mahorati. - T., 2016.
5. Xoji Ahmadjon Bobomurod. [2008). Islom odobi va ahloqi. - T., 15 b.
6. Talaboyev A., Akbarov T., Haydarov A. The European Journal of arts. Issue 1/2020.